

Un arxiu irrepetible

Els Montgrins, la cobla degana de Catalunya, cedeix tot el seu fons documental, amb prop de 8.000 sardanes originals, al Museu de la Mediterrània de Torroella

Eduard Font, músic de la cobla Montgrins des de 1957 i titular de l'orquestra, ahir al Museu de la Mediterrània, amb una part de l'arxiu que acaba de cedir a Torroella. Foto: MANEL LLADÓ.

Hi va haver un temps que la festa major començava havent dinat, al voltant de la taula de billar, quan els músics tocaven el primer ballable just a l'hora desmaiada del cafè. Era un temps que els pobles prenién vida al costat de l'orquestra, que hi creixien i s'hi reconeixien tot escoltant la Llevantina o La nòvia o La bola de neu. Quan Pere Rigau i Poch va fundar els Montgrins l'any 1884, la sardana era encara una cosa nova, revolucionària, vivíssima. Feia tot just quaranta anys que Pep Ventura havia escombrat el vell contrapàs introduint el repartiment de llargs i curts que renovarien el gènere fins a catapultar-lo a l'altar de les glòries nacionals, en ple auge patriòtic de la Mancomunitat. Poques formacions, molt poques, poden explicar el fervor musical d'aquells anys triomfals, i les vicissituds de la guerra i la postguerra, i l'adaptació als nous corrents de la modernitat, però només una pot documentar tot el procés sense interrupció, dels seus orígens fins a l'actualitat. Els Montgrins, la cobla més antiga de Catalunya, amb més de 125 anys d'història, acaba de fer donació de tot el seu fons documental al Museu de la Mediterrània de Torroella de Montgrí. Són partitures manuscrites de prop de 8.000 sardanes originals, a més de fotografies d'època, programes de mà, cartells, cartes i fins i tot un manual per aprendre a tocar el flabiol que es pot considerar el primer publicat a tot el món. El va escriure el mateix Pere Rigau, un

autèntic virtuós d'aquest instrument, tant, que quan tocava, diuen que semblava que una cardina sobrevolés l'envelat. Eduard Font, que va entrar a la cobla l'any 1957 i des de 1967 ha estat el titular de la formació i, per tant, el dipositari del seu valuós arxiu, explicava ahir, envoltat de partitures i fotografies antigues, que el dia que va prendre la decisió de cedir tot el material al seu poble va sentir que un àngel l'havia il·luminat. Font, fill de Josep Font i Grau i germà de Martirià Font i Coll, tots dos reconeguts músics dels Montgrins (Martirià n'ha estat director, en dues etapes, durant quasi trenta anys), recordava ahir els anys de les llargues gires amb la caravana, que van impedir-li conèixer la seva primera filla fins que ja tenia cinc dies, però també l'emocionada actuació al Jocs Florals de l'exili a Caracas, l'any 1975, quan els músics van sortir a l'escenari a tocar la Santa espina i van adonar-se, de sobte, que haurien d'esquivar la mirada vidriosa del públic per no posar-se a plorar ells també i esguerrar el concert. Hi ha hagut actuacions festives, és clar, com les que van fer a París l'any 1928, després que cupletistes com Raquel Meller o Mercè Serós popularitzessin temes com El saltiró de la cardina, de Vicenç Bou, el músic que va substituir Rigau en la direcció dels Montgrins i un dels compositors més prolífics de l'orquestra, admirat i tot per Josep Pla. Va ser en aquella estada parisenca, explica Font, que van descobrir la bateria, el jazz, en deien llavors, i van començar a potenciar els ballables en el seu repertori.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 16-09-2011 Pàgina 47

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/453525-un-arxiu-irrepetible.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mes&utm_source=rss&utm_medium=mes&utm_campaign=rss